

OŠ "Mladost"
Osijek

2.1. Pristojno ponašanje

3. i 4. razred

Sažetak nastavne jedinice

U uvodnome dijelu sata učenici će u igri asocijacija otkriti riječ *bonton* kojom će učiteljica/učitelj najaviti cilj sata.

U središnjemu dijelu sata učiteljica/učitelj i učenici analizirat će moguće situacije iz svakodnevnoga života na temelju kojih će zajednički (i uz čarobnjakovu pomoć) izvesti pravila lijepoga ponašanja na internetu – internetski bonton (*netiquette*).

U završnome će dijelu sata učenici ponavljati naučeno igrajući računalnu igru.

Cilj i ishodi učenja:

- navesti pravila ponašanja na internetu
- prepoznati svoje i ponašanje drugih
- prilagoditi svoje ponašanje pravilima
- utjecati na druge svojim pozitivnim primjerom

Korelacija: Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo

Nastavna sredstva i pomagala: računalo, tableti, projektor

Uvodni dio

7 minuta

Motivacijske aktivnosti

[Igra asocijacija](#)

Na svakome od šest polja nalazi se čarobnjak s brojem. Učenik otvara polje tako da kaže množenjem kojih faktora dobivamo napisani rezultat (npr. $21 = 3 \cdot 7$ ili $56 = 7 \cdot 8$). U slučaju da učenikovo rješenje nije točno, učiteljica/učitelj igru prepušta drugomu učeniku. Kad točno izgovori odabrani brojevni izraz, učiteljica/učitelj otvara polje na kojemu se nalazi tvrdnja s pravilom ponašanja u školi. Učenik koji točno izgovori brojevni izraz, naglas mora pročitati pravilo koje se na otvorenome polju nalazi. Na tvrdnju odgovara s DA ili NE. Kad točno odgovori na tvrdnju, učiteljica/učitelj klikom otvara polje sa slovom. Ako učenik netočno odgovori na postavljenu tvrdnju, učiteljica/učitelj ne otvara polje, nego igru nastavlja drugi učenik. Konačno je rješenje svih otvorenih polja pojam *bonton*.

U poljima se nalaze tvrdnje:

- Tuđe stvari uzimam bez pitanja.
- Pri ulasku u školu pozdravljam djelatnike škole.
- Radno mjesto ostavljamo uredno.
- Sa svim učenicima u razrednom odjelu jednako surađujem.
- Obvezno pozdravljam prijatelje pri ulasku u učionicu.
- Kulturno iznosim svoje mišljenje i uvažavam tuđe.

(Ova je motivacijska aktivnost prilika za ponavljanje pravila pristojnoga ponašanja u školi, a njome se ponavljaju i matematički sadržaji.)

Slijedi kraći razgovor s učenicima što je to bonton sa zaključkom da je to skup pravila lijepoga ponašanja.

Najava teme:

Na ovome satu govorit ćemo o pravilima ponašanja na internetu.

Glavni dio

25 minuta

Razgovor uz [prezentaciju](#)

Prva tri slajda prikazuju tri moguće situacije iz svakodnevice u kojima su se djeca pri služenju internetom ponašala neprimjereno. Nakon svake situacije slijedi rasprava na temelju koje se donose zaključci o primjerenome ponašanju na internetu. Četvrti slajd sadržava izdvojena pravila ponašanja.

1. slajd (*situacija 1.*)

Tekst treba pročitati naglas.

Rudi i Lujo u školi se nisu mogli dogovoriti tko će biti vođa razredne sportske ekipe. Nakon povratka iz škole Rudi je Luji napisao poruku: „Danas si bio glupa budala. Nisi mi više prijatelj!“

Analiza situacije (moguća pitanja):

- Tko su likovi u ovoj situaciji?
- Što se dogodilo?
- Što je Rudi napisao Luji? Što mislite zašto?
- Jeste li se i vi kad našli u sličnoj situaciji?
- Kako biste postupili? Kako bi se to moglo riješiti na drukčiji način?
- Treba li pisati poruke dok smo ljutiti?
- Koja bismo pravila ponašanja na internetu nakon razgovora o ovoj priči mogli postaviti?

Nakon što učenici ponude nekoliko svojih prijedloga, klikom na čarobnjaka na slajdu *situacija 1.* pojavljuje se četvrti slajd s oblačićima. Na oblačićima s tekстом *situacija 1.* nalaze se pravila povezana sa situacijom u tome prikazu. Utvrđujemo pravila. Klikom na tekst *situacija 2.* na vrhu četvrtoga slajda vraćamo se na slajd s drugom situacijom.

2. slajd (*situacija 2.*)

Eva je za vrijeme odmora prisluškivala razgovor između Dare i Lene. Čula je samo dio priče. Ljutita što nije bila uključena u razgovor, čim je došla kući, napisala je Vidu poruku: „Dara i Lena danas su o tebi ružno govorile. Rekle su da si smotan i da ne znaš igrati nogomet.“

Rudi

OŠ "Mladost"
Osijek

Analiza situacije (moguća pitanja):

- Tko su likovi u ovoj situaciji?
- Zašto je Eva bila ljutita?
- Što je učinila kad je došla kući?
- Je li postupila ispravno? Zašto?
- Kako je potpisala poruku? Što je loše?
- Jesi li ti kad učinila/učinio što slično?
- Što biste poručili Evi?
- Pogledajmo što joj poručuje čarobnjak.

Klikom na čarobnjaka na slajdu *situacija 2.* pojavljuje se četvrti slajd s oblačićima. Otvaramo oblačiće koji nose naslov *situacija 2.* i sadržavaju pravila ponašanja na internetu povezana s tom situacijom. Utvrđujemo pravila i klikom na tekst *situacija 3.* na vrhu četvrtoga slajda vraćamo se na slajd *situacija 3.*

3. slajd (*situacija 3.*)

Nakon primljene poruke Vid je napisao Leni: „#!&, TI SI SMOTANA I NESPOSOBNA DEBELJUCA!

Analiza situacije (moguća pitanja):

- Tko su likovi?
- Kako se Vid osjećao nakon što je primio poruku?
- Što je napisao Leni?
- Što bi mogli značiti znakovi na početku poruke? (Psovka.)
- Koje je pravilo Vid prekršio? Čime ju je sve vrijeđao?
- Što znače sličice na kraju poruke? Zna li kako te sličice nazivamo? (Smješkići, emotivi ili emotikoni.)
- Kakvim je slovima napisao tu poruku? Zašto?
- Što biste poručili Vidu?
- Što mu poručuje čarobnjak?

Klikom na čarobnjaka ponovno se otvara četvrti slajd s pravilima u oblačićima. Utvrđujemo sva pravila ponašanja na internetu.

Četvrti slajd s pravilima moguće je ispisati i izložiti na vidnome mjestu u učionici.

Zaključak:

Ponovit ćemo kako nazivamo pravila ponašanja na internetu i navesti ih.

Završni dio

13 minuta

Računalna igra [Netiquette](#)

Igrajući računalnu igru, učenici će ponoviti naučena pravila ponašanja na internetu.

OŠ "Mladost"
Osijek

Dodatne aktivnosti

Osmisliti i izraditi plakat s pravilima ponašanja na internetu.

Obiteljske aktivnosti

Roditelji mogu s djetetom proučiti u priručniku pravila ponašanja na internetu ili zajedno odigrati [računalnu igru](#) iz završnoga dijela sata.

Literatura

Izvori o internetskom bontonu na engleskom jeziku:

- <http://www.hr-netiquette.org>
- <http://www.netsmartzkids.org/learnwithclicky/badnetiquetestinks>
- <http://www.youtube.com/watch?v=gNBEwDzFNVo>
- <http://www.cyberwellness.org.sg/SitePages/PublicResourceTopicPage.aspx?Topic=Netiquette&Cat=65>
- <http://www.cyberwellness.org.sg/SitePages/PublicResourceDetailsReadmorePage.aspx?ResourceId=22>.

Prilozi

[Igra asocijacija](#)

[prezentacija](#) za glavni dio sata

računalna igra [Netiquette](#)

[savjeti za roditelje](#)